

Chương VII

CHÂU MĨ

Bài 35.

KHÁI QUÁT CHÂU MĨ

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

HS cần :

– Nắm vững vị trí địa lí, hình dạng lãnh thổ, kích thước để hiểu rõ châu Mĩ là một lãnh thổ rộng lớn.

– Hiểu rõ châu Mĩ là lãnh thổ của dân nhập cư từ châu Âu và quá trình nhập cư này gắn liền với sự tiêu diệt thổ dân.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

HS xác định được :

– Giới hạn, vị trí địa lí và quy mô lãnh thổ châu Mĩ thông qua việc phân tích lược đồ.

– Các luồng di dân vào châu Mĩ thông qua việc phân tích lược đồ :

+ Quá trình nhập cư vào châu Mĩ của người châu Âu.

+ Quá trình tiêu diệt thổ dân và hình thành người lai.

III – CÁC PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CẦN THIẾT

– Bản đồ Tự nhiên châu Mĩ.

– Lược đồ các luồng nhập cư vào châu Mĩ.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI MỚI

1. Lời giới thiệu

Bài này có hai vấn đề phải nắm vững :

– Về mặt nội dung kiến thức : châu Mĩ nằm ở nửa cầu Tây, là lãnh thổ của những người nhập cư nên thành phần chủng tộc đa dạng và văn hoá độc đáo.

Ngoài ra sự hoà huyết giữa các chủng tộc đã hình thành nhóm người lai ở châu Mĩ.

– Về mặt kĩ năng : rèn luyện cho HS kĩ năng đọc và phân tích lược đồ các luồng nhập cư vào châu Mĩ để rút ra những kiến thức về sự hình thành dân cư châu Mĩ.

2. Gợi ý tiến trình bài học

GV có thể sử dụng phương pháp thảo luận nhóm hoặc phương pháp tự nghiên cứu cá nhân trong lớp. GV yêu cầu HS dựa vào lược đồ 35.1 để trả lời các câu hỏi trong SGK.

a) Giới hạn, vị trí địa lí và quy mô lãnh thổ châu Mĩ

Quan sát lược đồ 35.1, HS có thể xác định được vị trí của Xích đạo, chí tuyến Bắc, chí tuyến Nam, vòng cực Bắc, vòng cực Nam và eo đất Trung Mĩ. Từ đó, có thể rút ra nhận xét : châu Mĩ nằm trải dài từ vòng cực Bắc đến vùng cận cực Nam ; và tiếp giáp Thái Bình Dương ở phía tây, Đại Tây Dương ở phía đông. Cuối thế kỉ XVI, người châu Âu mới biết đến châu Mĩ.

b) Các luồng di dân vào châu Mĩ

Quan sát lược đồ, HS có thể rút ra các nhận xét sau :

– Người Môn-gô-lô-it di dân đến châu Mĩ từ thời Tiền sử, họ chia thành người E-xki-mô ở vùng cực Bắc châu Mĩ và người Anh-điêng phân bố khắp lãnh thổ châu Mĩ.

– Trào lưu di dân từ thế kỉ XVI đến thế kỉ XX : từ châu Âu là người Anh, Pháp, Đức, Xcan-đi-na-vi, I-ta-li-a và người Xla-ơ, từ châu Phi là người da đen, từ châu Á là người Trung Quốc và người Nhật Bản.

Với kiến thức trong bài, kết hợp với việc nhận xét các luồng di dân vào lãnh thổ châu Mĩ trong lược đồ 35.2, HS có thể viết một bài ngắn về sự nhập cư vào lãnh thổ châu Mĩ.

V – GỢI Ý TRẢ LỜI MỘT SỐ CÂU HỎI KHÓ

Câu hỏi 1. *Các luồng nhập cư có vai trò quan trọng như thế nào đến sự hình thành cộng đồng dân cư ở châu Mĩ?*

Trước thế kỉ XV ở châu Mĩ chủ yếu là chủng tộc Môn-gô-lô-it, đó là người Anh-điêng và người E-xki-mô.

Từ thế kỉ XV đến nay, ở châu Mĩ có đầy đủ các chủng tộc chính trên thế giới : người Môn-gô-lô-it (bản địa), người Ô-rô-pê-ô-it (các dân tộc ở châu Âu), người Nê-grô-it (nô lệ da đen bị cưỡng bức đến từ châu Phi) và người Môn-gô-lô-it nhập cư sau này (người Trung Quốc, Nhật Bản ...)